

Od 1.1. 2022 vstupuje v platnost novela zákona o elektronických komunikacích. Zjistěte, co musíte udělat, abyste se vyhnuli přísným postihům.

Pouze informovat již stačit nebude

Doposud stačilo, když jste návštěvníka webu **informovali**, že web s cookies pracuje. Pokud návštěvník webu procházel stránky dál, vyjadřoval tím souhlas s jejich použitím. A Vy jste tak mohli vyhodnocovat jeho pohyb na webu, kliky na tlačítka a směřovat na něj reklamy pomocí retargetingu. **Tak, a tohle již možné nebude.**

Co musíte splňovat od 1.1.2022?

Prokazatelný souhlas uživatele. Právě tohle je ta kouzelná formule, která Vám umožní vyhodnocovat metriky a aktivně pracovat s návštěvníkem webu tak, jak jste byli zvyklí doposud.

Jak na to, aby změna nebolela?

- **Vyvarujte se uniformních řešení.** Nestačí „kopírovat“ sdělení na jiných webech.
- **Bud'te originální a nic nezamlčujte.** Kreativnímu vyjadřování se meze nekladou. Pokud v této oblasti tápete, využijte služby copywritera.
- **Implementujte nová pravidla správně.** Pokud doufáte, že uživatele „přvezete“ tím, že na lištu neumístíte tlačítko „odmítnout cookies“, tak se pletete. Odmítnutí musí být stejně snadné, jako přijetí.

VYJÁDRĚNÍ ÚOOÚ

Cookies od začátku roku 2022 pouze se souhlasem

Pokud dnes navštívíme téměř jakoukoli českou webovou stránku, jsou do našich počítačů, resp. prohlížečů (např. Microsoft Edge, Google Chrome, Internet Explorer) uloženy malé soubory tzv. cookies, které slouží k identifikaci návštěvníků webových stránek. Prostřednictvím cookies pak dochází ke zpracování osobních údajů nejčastěji za účelem zajištění provozu (technické cookies), analýzy návštěvnosti (analytické cookies) a zobrazení personalizovaných reklam (marketingové cookies). Od ledna 2022 však dochází ke změně právní úpravy. V čem tato změna spočívá?

Zpracování osobních údajů návštěvníků webových stránek je v rámci Evropské unie upraveno směrnicí o soukromí a elektronických komunikacích, která vyžaduje, aby provozovatelé webových stránek získali od návštěvníků těchto stránek souhlas s využíváním cookies (tzv. **princip opt-in**). Výjimku představují pouze technické cookies, které jsou nezbytné pro správnou funkci webových stránek.

V českém zákoně však nebyl požadavek na souhlas zcela přesně formulován a provozovatelé webů i odborná veřejnost jej často vykládali jako **princip opt-out**, tedy „co výslovně neodmítnu, to dostávám“. Schválením novely zákona o elektronických komunikacích jsou s účinností k 1. lednu 2022 odstraněny jakékoli nejasnosti – **správci webových stránek mohou shromažďovat osobní údaje návštěvníků těchto stránek pouze na základě jejich prokazatelného souhlasu** (princip opt-in).

Při zpracování osobních údajů prostřednictvím cookies hovoříme o široké skupině údajů, které správci hodlají shromažďovat za účelem analýz, statistik, reklam či třeba hodnocení poskytovaných služeb. Princip opt-in se však netýká technických cookies, které jsou nezbytné pro přenos zpráv a poskytování služeb, včetně zajištění bezpečné komunikace.

Režim opt-in je v souladu s obecným nařízením a za jeho zavedení se ÚOOÚ dlouhodobě zasazuje. Upozorňuje například, že získání svobodného, konkrétního a informovaného souhlasu neumožňuje situace, kdy je v prohlížeči „souhlas“ předem automaticky nastaven. Navíc dle obecného nařízení je to právě správce, kdo musí být schopen doložit, že mu subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých dat.

V současnosti řada českých webů pouze stručně informuje své návštěvníky o využívání cookies a o tom, že je možné jejich ukládání odmítnout prostřednictvím nastavení prohlížeče. Tento přístup je nezbytné změnit, jelikož od ledna je výslovně požadován souhlas uživatele.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ve svých [Pokynech č. 05/2020 k souhlasu](#) připouští možnost získat souhlas prostřednictvím nastavení prohlížeče, ovšem za podmínek, že souhlas splňuje požadavky obecného nařízení. Podle něj musí být souhlas svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný. Uživatel musí mít možnost souhlas jednoduše odmítnout či odvolat, aniž by to pro něho představovalo újmu, např. že by se mu bez udělení souhlasu nezobrazil obsah webových stránek. Zároveň musí být uživateli jasným a srozumitelným způsobem poskytnuty přesné a úplné informace o všech podstatných otázkách, jako jsou povaha

zpracovávaných údajů, účely zpracování, příjemci, jimž budou údaje případně předány či práva subjektu údajů.

Pro lepší přehlednost je vhodné informace poskytovat v několika vrstvách, což umožní subjektům údajů rozhodnout se, zda si přečtou stručné nebo podrobnější znění informací. Souhlas by měl být rovněž strukturovaný a udělený pro každý ze zamýšlených účelů. Úřad zde zdůrazňuje, že nečinnost subjektu údajů neznamenaá jednoznačný souhlas. Prohlášení ve smyslu „setrváním na webových stránkách souhlasíte s ukládáním cookies“ proto nelze považovat za souhlas v souladu s obecným nařízením.

Často kladené otázky ohledně souhlasu s cookies uděleného prostřednictvím tzv. cookie lišty

Musím získat souhlas uživatele s ukládáním všech cookies?

Ne. Souhlas není vyžadován v případě technických cookies, avšak tato výjimka ze souhlasu se vztahuje pouze na uložení a čtení cookies v prohlížeči uživatele. Je třeba si uvědomit, že i prostřednictvím technických cookies dochází ke zpracování osobních údajů a jakékoli další zpracování těchto údajů tak musí probíhat v souladu s obecným nařízením.

Jaké jsou podmínky udělení souhlasu?

Souhlas by měl být především svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný. **Subjekt údajů musí mít jednoduchou možnost souhlas neudělit, aniž by to pro něho znamenalo újmu** (např. nedostupnost obsahu webových stránek). Současně musí být subjektu údajů poskytnuty dostatečné informace o tom, jaké údaje budou zpracovávány, kdo je bude zpracovávat, za jakým účelem, jak dlouho a jestli budou údaje předávány dalším subjektům či do třetích zemí. Udělení souhlasu by pro uživatele nemělo být matoucí ani obtěžující, tzn. uživatel sice může vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas s každou jednotlivou cookie, či jednotlivým účelem nebo správcem, avšak má mít i jednoduchou možnost vše najednou odmítnout. Požadavky na souhlas jsou blíže popsány v [Pokynech EDPB č. 05/2020](#).

Je možné udělit souhlas prostřednictvím prohlížeče?

Úřad tuto možnost nevylučuje. Správce osobních údajů musí být schopen prokázat, že mu uživatel souhlas k danému zpracování (k jednotlivým účelům) udělil. V případě udělení souhlasu **je třeba aktivní činnost uživatele** (např. kliknutí na tlačítko souhlasu), **předem nastavený souhlas v prohlížeči tuto podmínku nesplňuje**. Uživatel musí mít možnost v prohlížeči udělit informovaný souhlas pro jednotlivé účely jednotlivým správcům.

Jakým způsobem informovat uživatele o cookies při získávání souhlasu?

Poskytované informace by měly být **srozumitelné pro běžného uživatele a přehledné**. Struktura informací se bude lišit podle množství uložených cookies. Jinak bude vypadat v případě uložení jedné cookie, kde nebude docházet k předávání údajů dalším subjektům a jinak při ukládání desítek cookies, kde bude docházet ke zpracování údajů řadou dalších subjektů. V případě obsáhlejší informace je vhodné ji pro větší přehlednost poskytovat strukturovaně.

Musím umožnit uživateli udělený souhlas odvolat?

Ano. Souhlas se zpracováním osobních údajů **může subjekt údajů kdykoli odvolat**, přičemž odvolání souhlasu musí být stejně snadné jako jeho udělení. V případě udělení souhlasu prostřednictvím cookie lišty nelze akceptovat, aby odvolání souhlasu bylo možné např. pouze telefonicky. Ideálně by tedy na internetových stránkách **měly být snadno dostupné tlačítko či odkaz**, pomocí kterých lze souhlas odvolat.

Je možné od ledna zpracovávat osobní údaje prostřednictvím cookies na základě oprávněného zájmu?

Ano. Je třeba odlišit povinnost získat souhlas s uložením a čtením cookies v prohlížeči uživatele (podle zákona o elektronických komunikacích) od následného zpracování osobních údajů (analýza, profilování atd.), které plně podléhá režimu obecného nařízení. Správce tedy musí pro následné zpracování údajů stanovit právní titul, kterým v případě cookies může být souhlas subjektu údajů, oprávněný zájem nebo zpracování nezbytné pro splnění smlouvy. **Pokud však uživatel neudělí souhlas s ukládáním a čtením cookies, logicky nemůže docházet k žádnému následnému zpracování jeho osobních údajů.**

Je možné, aby tlačítko „Přijmout vše“ mělo jinou barvu než „Odmítnout vše“?

Vzhled a barevnost tlačítek by měly být zvoleny tak, aby měl subjekt údajů možnost se svobodně rozhodnout, zda souhlas udělí či nikoli. Tlačítko „souhlasím“ by tak např. nemělo být výrazně větší či výrazně barevnější než tlačítko „odmítám“. Pokud by tlačítko odmítnutí bylo hůře viditelné nebo identifikovatelné, **mohl by jej subjekt údajů přehlédnout** a udělený souhlas by nebyl považován za svobodný.

Je třeba, aby bylo tlačítko „Odmítnout vše“ vidět na první pohled? Je případně možné umístit jej až do Nastavení?

Aby měl subjekt údajů možnost svobodné volby, **mělo by být odmítnutí souhlasu stejně jednoduché jako jeho udělení**. Ideálně by tedy tlačítko odmítnutí mělo být na stejné úrovni jako tlačítko souhlasu.

Je možné mít v Nastavení předem zaškrtnuté ANO u analytických a marketingových cookies?

Předem zaškrtnutá políčka nelze považovat za souhlas v souladu s obecným nařízením, což vyplývá z recitálu 32. Ke stejnému závěru dospěl i Soudní dvůr EU ve svém rozhodnutí ve věci [Planet49 GmbH \(C 673/17\)](#).

Je potřeba informovat o všech jednotlivých cookies, které uživatel přijímá? Kde případně má být výpis umístěn?

Výpis jednotlivých cookies včetně jejich účelu lze určitě doporučit. Umístění této informace je potřeba zvážit s ohledem na množství cookies, aby poskytované informace byly **přehledné a zároveň snadno dostupné**. Informace tedy může být přímo ve strukturované cookies liště, např. po rozkliknutí „více informací“ nebo zde může být odkaz na dokument obsahující informace o cookies.

Mohu před udělením souhlasu s cookies bránit zákazníkovi v použití stránek?

Z recitálu 32 obecného nařízení vyplývá, že **má-li subjekt údajů vyjádřit souhlas na základě žádosti podané elektronickými prostředky, nesmí tato žádost narušit využívání služby**.

V bodě 39 [Pokynů EDPB č. 05/2020](#) je uvedeno, že aby byl souhlas „poskytnut svobodně, nesmí být přístup ke službám a funkcím podmíněn souhlasem uživatele s uchováváním informací nebo získáním přístupu k již uloženým informacím v koncovém zařízení uživatele (tzv. cookie walls).

Pokud uživatel cookie lištu zavře, mohu to považovat za souhlas?

Ne. Uživatel musí svůj souhlas jednoznačně vyjádřit. Je-li možnost lištu zavřít, aniž by uživatel vyjádřil, zda souhlas uděluje či nikoli, nelze její zavření a následné setrvání na internetových stránkách považovat za souhlas. Stejně tak v případě „prohlížení“ webových stránek bez jakékoli interakce s cookie lištou nelze cookies do prohlížeče uživatele uložit (kromě technických). Vždy je nutné nejprve získat souhlas a teprve následně mohou být cookies uloženy.